

LBRIS

We know
books

BOGDAN ISPAS

LA
REVĂRSĂTUR
ZORILOR

EDITURA
CREATOR
BRAȘOV 2021

CUPRINS

Începe · 11

LARA

Promisiune · 19

Totul începe cu o nouă zi · 23

Timpul este compus din amintiri · 33

Aspru... · 39

... și blând · 47

Pași noi · 59

Zvonuri și gânduri · 67

Întâmplare sau destin? · 73

Peste tot, foc · 79

Mai mult decât o vizită · 89

Lupul își schimbă părul... · 99

O nouă zi, alte necazuri · 105

Mai multe secrete, tot atât adevăr · 115

Iertare · 123

După faptă, și răsplată · 129

Adevăru-i adevărat, dar depinde cine

îl rostește · 137

De ce nu fugi? · 147

De ce? · 155

Un ajutor neașteptat · 161

LUNA

O altfel de realitate · 175

Un plan scornit demult · 183

O soartă în schimbul alteia · 193

MELINA

Niciodată singure · 203

Deschide bine ochii! · 211

Pot să te ajut! · 218

LARA

În prezent se scrie viitorul · 225

Viața continuă, sub alți zori · 245

Și așa se sfârșește... · 253

ÎNCEPE

Norii negri de furtună au răsărit fără niciun fel de avertisment. Vântul s-a întezit subit, suflându-i mai aproape și mai amenințatori deasupra satului. Mirosul salin, împins de valurile mării, se pierde pe cărările ce șerpuesc printre casele de chirpici. Par părăsite. Pe țărm, doi bărbați se grăbesc să tragă barca la mal, aruncându-se până la brâu în valurile învolburate. Curenții puternici îi împiedică să se miște prea repede, înfășurându-se cu încăpățănare de gambele lor obosite. Anton, cel mai tânăr dintre ei, se poticnește și se lovește cu bărbia de marginea dură a bărcii. Se redresează repede și își reia sarcina. Barca se opune atunci când lemnul atinge nisipul ud. De partea cealaltă se află fratele lui, Mircea, cu un an mai în vârstă. Acesta își înfige degetele cu îndârjire în lemnul învechit și trage cu toată forța de care mai este capabil. Rafalele au luat-o razna, izbindu-i cu forța unui taur înfuriat. Privesc în larg, acolo unde valurile ating înălțimi uriașe, încălecându-se unul pe altul și lovindu-se apoi, înspumate, de țărm. Nu se mai cunoaște diferența dintre mare și văzduh. Tot orizontul este îngreunat de plumbul în care s-a transformat natura.

Cei doi bărbați își unesc forțele pentru un ultim efort și reușesc să scoată barca din apă. O trag la câțiva metri depărtare de țărm și

o leagă cu o frânghie de un țaruș înfipt în nisip. Mircea face mai multe noduri. Capcanele pentru pești zac goale înăuntru. Nebunia s-a declanșat tocmai când își făcuseră curaj să iasă și mai departe în larg. Deși prea puțini îndrăznesc, nevoia i-a împins până într-acolo. Furia naturii i-a alungat înainte să își ducă planul la capăt. Este ciudat. Niciodată o furtună pe mare nu a pornit atât de rapid. Mircea a știut întotdeauna să citească semnele. De data asta, norii s-au născut din senin.

Un fulger străbate văzduhul. Tunetul puternic le zdruncină toate măruntaiele. Picăturile mari de ploaie îi lovesc dur, ca și cum ar fi pietre. Valurile îi ajung din urmă.

— Trebuie să mergem!, își îndeamnă Anton fratele.

Vocea abia i se aude. Îl întrerupe pe Mircea care nu mai conținește în a face noduri:

— Acum!

— Dacă mi-o smulge furtuna...

Barca este polița lui de asigurare. Prin pescuit asigură traiul familiei sale. Cinci copii, ultimul, de câteva luni. Nu are voie să vândă peștele decât negustorilor care plătesc taxe – și pe aproape nimica toată – dar totuși, este mai bine decât nimic. Fratele lui, Anton, îl mai ajută din când în când, atunci când boierul la care lucrează ca argat îi permite câteva zile libere. Cu cât prind mai mult pește, cu atât recompensa este mai mare. Astăzi au plecat cu noaptea-n cap, visând la o captură grasă, dar fără izbândă. Mircea își mușcă buzele, simțind în palme greutatea monedelor pe care le-ar fi primit. Anton îl ridică aproape cu forța. Se grăbesc, abătuți, spre sat. Fulgerele îi fugăresc, urmate îndeaproape de tunete puternice. Furia mării îi împinge de la spate printre casele ce par prea firave. Anton aruncă o privire în urmă. Se cutremură. Valurile s-au căscat într-o gură uriașă ce se grăbește să înghită satul cu totul. Noroc că este construit pe coastă. Cei doi își pun în mișcare

mușchii deja oboșiți. Aleargă pe ulițele înguste și părăsite. Nu se vede nici țipenie de om. Se aud doar urletele câinilor ce prevestesc o noapte urâtă. Ploaia i-a udat learcă. În mod ciudat, are un efect revigorant pe trupurile lor înfierbântate.

Casa lui Mircea se află în mijlocul satului, printre alte locuințe presărate cu zgârcenie. Soața acestuia îi așteaptă nerăbdătoare în prag, cu pruncul în brațe. Ceilalți patru copii – băiatul de opt ani, gemenele de șase și o altă fată de patru – sunt strânși în jurul unei vetre crăpate, din pământ. Femeia își cuprinde bărbatul în brațe fără să îi pese că este ud, apoi îl bate pe umăr și pe Anton.

— Nu am reușit să prindem nimic, recunoaște Mircea dezamăgit. Niciodată n-am stat pe mare atât de mult timp fără să prind ceva.

— Nu-mi pasă! Important este că v-ați întors cu bine. Cum de s-a pornit furtuna așa, fără semn? S-a întunecat atât de repede, spune femeia, încercând încă să găsească o explicație. Zici că-i noapte. Noroc că ați scăpat cu bine. Am stat cu inima cât un purice.

— Că tot aduci norocul în vorbă, Anton a căzut în mare. Sigur că zeii țin cu noi, de nu l-au lăsat să se înece.

Cei doi frați își aruncă priviri cu subînțeles. Nu dezvăluie mai mult, pentru că altfel soața lui Mircea nu i-ar mai lăsa să plece.

Vântul șuieră nemilos, zguduind ferestrele firave și stingând focul din vatră. Bebelușul începe să plângă în brațele mamei. Mircea se retrage în camera micuță și se schimbă de haine, îndemnându-și fratele să facă la fel. Le împachetează și le așază după vatră, ca să se usuce. Casa lor este alcătuită dintr-o singură odaie, care servește atât ca bucătărie sărăcuță – un bufet de lemn și o masă prea mică pentru atâtea persoane – cât și ca spațiu de dormit, cu două paturi acoperite de saltele din paie. Mircea și-a propus să extindă casa cu încă o odaie, dar pentru asta are nevoie în primul rând de bani. Copiii se prind în brațe unul pe celălalt atunci când un fulger luminează puternic

încăperea. Valuri de aer rece se strecoară pe sub ușă. Mircea repornește focul, apoi se așază între copii, pe pat, și îi cuprinde în brațe.

Ore întregi nu spune niciunul nimic. Până și bebelușul parcă a înțeles că este momentul să păstreze liniștea. Anton se ghemuiește pe o pătură lângă vatră și speră să adoarmă repede, în compania focului. Dar gândurile nu îi dau pace. Cu adevărat a căzut în valuri, dar nu poate să găsească o explicație cu privire la *cum* s-a întâmplat asta. Era în barcă, pentru ca apoi să se trezească înghițit de curenții puternici. Și poate să jure că... nu, nu are cum! Pe toți zeei, are convingerea că cineva l-a scos la suprafață. Altfel ar fi fost mort acum, un schelet pe fundul întunecat al mării.

În dimineața următoare, copiii dorm îmbrățișați, în timp ce mama lor pregătește micul dejun, având grijă să facă zgomot cât mai puțin. Oricum se mișcă încet. Nu a reușit să pună geană peste geană decât foarte târziu, iar când s-a întâmplat asta, soarele începuse deja să sclipască la orizont. Furtuna a vuit lung, hotărându-se să se oprească abia cu vreo trei ceasuri înainte de răsărit. A auzit acoperișuri trosnind și zburând. Dar poate că a fost doar rodul imaginației ei.

Anton și Mircea înfulecă micul dejun sărac – câte un ou fiert și două felii de brânză veche – apoi se ridică de pe scaune la unison. Mircea își îmbrățișează soața, o sărută pe obraz, apoi, însoțit de fratele său, iese afară. Ușa scârțâie. Băiatul cel mare se trezește și își privește tatăl. De fapt, se privesc unul pe celălalt pentru câteva secunde lungi. Mircea și-a promis că o să le ofere cel mai bun trai de care este capabil. Este pregătit să plece din nou pe mare. În spatele lui, Anton se gândește și el la familia lui.

Nu sunt singurii trei la ora asta. Ceilalți săteni fac curat în urma furtunii, care nu a trecut fără urme. Alții nu au fost atât de norocoși ca ei. Copacii ruși au distrus acoperișuri sau au strivit animale care asigurau un trai decent. Garduri smulse. Căruțe răsturnate. Mircea se gândește că poate soarta a fost de partea lui cu o zi în urmă. Un alt copac dărâmat le împiedică ieșirea spre coastă. Cei doi se cațără pe el, simțind scoarța bătrână zgâriindu-le pielea. Niciun nor nu se mai zărește în văzduh. Cerul este clar acum, iar soarele arde din ce în ce mai puternic. Briza îi învâluie pe măsură ce se apropie de mare. Însă țărmul nu arată deloc bine. Mircea o ia la fugă. Anton rămâne în urmă și privește, compătimitindu-și fratele. Acolo se văd alte urme înfiorătoare ale furtunii. Iarba culcată la pământ, aflată la metri depărtare de țărm, arată până unde a urcat apa. Barca lui Mircea nu mai este. Doar funia sfâșiată a mai rămas. În fapt, toate ambarcațiunile au fost înghițite. Bucăți din alte bărci sunt împrăștiate pe nisipul încă îmbibat cu apă. Algele aduse din larg împrăstie un miros puternic, înțepător.

Anton coboară în urma fratelui său înghenuncheat lângă țărușul unde ar fi trebuit să își găsească cel mai de preț avut. Îl bate pe umerii lăsați, căutând cuvinte de încurajare. Dar fiindcă nu le găsește, își mută privirea spre marea ce este acum atât de liniștită. Ca și cum cu o seară în urmă nici nu ar fi înghițit speranțele oamenilor. Sclipește în tonuri aurii, jucându-se cu privirea lui. În spate se aud alți oameni care imploră îndurare de la o divinitate ce nu s-a gândit la ei seara trecută. Se apropie, vocile lor devenind din ce în ce mai sonore. La o distanță de câțiva metri de cei doi frați zace o bucată dintr-o barcă pe care marea a scuipat-o după ce a mestecat-o fără milă. A fost ceva scris pe ea, dar nu se mai înțeleg decât câteva litere. Însă nu asta îi atrage atenția lui Anton. La început are impresia că privirea îi joacă feste, din cauza luminii puternice. Însă, pe măsură ce se apropie, își dă seama că nu este o iluzie. O ia la goană. Se aruncă în genunchi lângă

mâna care iese de sub resturile bărcii. Le dă la o parte cu zor și rămâne înmărmurit.

Deși nu prezintă nicio rană vizibilă, trupul pare lipsit de viață. Dar nu este. Anton îi verifică semnele vitale. Respiră. O față. Nu este cu mult mai în vârstă decât propria lui fiică. Pare că doarme. Atât de liniștit îi este chipul.

LBRIS

We know
books

PROMISIUNE

Crezi în magie?

Crezi în forțe dincolo de puterea de înțelegere a oamenilor?

Crezi că în Totul creat de Zei există mai mult decât cunoaștem noi, muritorii de rând?

Vorbele bătrânilor plutesc printre noi, șoptind că regatul nostru, Ercada, nu este scutit de astfel de forțe. Încă de când am învățat graiul semenilor mei, am fost înconjurată de povești despre creaturi care ne bântuie pământurile, dar fără să își arate fața. De la zânele anotimpurilor, solomonari și ursitoare, la vrăjitoare sau căpcăuni. O vreme m-am lăsat și eu răpită de parfumul poveștilor, dar în timp mi-am dat seama că dacă există ceva la care oamenii se pricep foarte bine, acel lucru este deformarea realității. Nu am înțeles nici până în ziua de azi de ce, în loc să își privească reflexiile, se încapățânează să tulbure apele.

Satul nostru a fost întotdeauna liniștit, cel puțin de când am venit eu pe lume. Cu o singură excepție. Vraciul.

Oare știi că în satul nostru există un vraci? Nu, nu ai de unde să știi. Dar îți spun eu acum. Da. Trăiește în pădure dinainte să mă nasc eu, izgonit de privirile aspre și de cuvintele tăioase ale celorlalți

săteni. Atunci când ești înfierat, este greu să mai adaugi la traiul tău și privirile ciudoase și pline de venin ale oamenilor din jur. Bineînțeles, nu este doar asta. Dacă îi întrebi, îți vor spune că pe lângă puterea tămăduitoare a plantelor, vraciul are cunoștințe necurate într-ale magiei. Că poate invoca creaturi ale nopții, că este însoțit tot timpul de un stol de corbi, iar pentru ei, asta este o dovadă de netăgăduit. Că în preajma casei lui, liniștea nopții era sfâșiată de țipete ce îți făceau pielea de găină. Iar apoi, nici chiar animalele nu mai îndrăzneau să se apropie, în afară de corbii care îi acopereau în întregime acoperișul. Iar asta ar fi încă un semn rău. Atunci când vrei să vezi ceva, vezi indiferent de faptele ce ți se aștern în fața ochilor. Oamenii sunt încăpățânați și cu greu își schimbă părerile. Eu nu mai cred ce se spune despre el. Am crezut cândva. Acum, nu.

Adevărul este că mă atrăgea necunoscutul când eram copilă. Și mă speria, în același timp. Mi se pare normal. Oricărui copil îi plac poveștile și speră ca ele să fie adevărate, măcar într-o anumită măsură.

Priveam ore în șir copacii, sperând să surprind printre ramuri vreo zână. Sau de fiecare dată când se pornea vântul, mă așteptam să apară de oriunde vreun solomonar călare pe balaurul lui fioros. Îmi plăcea să cred că lumea în care trăim este mai mult decât simplul pe care îl vedeam în jurul meu. Speram să fie așa. Așa cum speram ca povestea vraciului să aibă un sâmbure de adevăr. Speram și îmi era frică în același timp. Faptul că era ceva aproape palpabil mă umplea de încântare. Eram atât de naivă, încât aveam impresia că dacă mă voi întâlni cu el și îl voi întreba, îmi va spune adevărul. Cât de puține știam despre oameni și despre măștile pe care le poartă...

Nu a mai ieșit în sat niciodată după ce a fost izgonit. Se spune că se hrănește cu rădăcini și ciuperci. Iar atunci când râul ce traversează satul se tulbură, vorba e că vraciul a băut din el, și nu se mai apropie nimeni de ape până nu se limpezesc.

Dar vrei să îți spun un secret? L-am întâlnit. Nu pentru că am fost atât de încăpățânată încât să îmi satisfac curiozitatea, ci pentru că am fost împinsă de nevoie. Am fost dezamăgită. Zvonurile nu erau adevărate. Am descoperit un simplu om, la fel ca mine.

Și din cauza asta am hotărât să cred că poveștile născocite de oameni sunt doar atât. Simple născociri. Care îmi este folosul altfel? Cel mai bine este să dau crezare doar lucrurilor pe care le pot vedea. Și în niciun caz nu mai plec urechea la ce spun ceilalți.

Și totuși, o sămânță din interiorul meu a prins rădăcini și a rămas acolo, șoptindu-mi că dincolo de ceea ce vedem există mai mult. Doar că nu suntem destul de vrednici încât să căpătăm încrederea Zeilor. Nu avem încă ochii prin care ei să ne arate măreția.

Magia nu există, îmi repetam. Poveștile sunt doar povești. Scornite. Nu au niciun strop de adevăr în ele. Dorința mea de ceva *altfel* fusese sugrumată și, pe măsură ce am crescut, visurile de copil au fost împrăștiate de realitatea plictisitoare. Oricum m-am copt înainte de vreme. Așadar, *magia nu există*.

Cât m-am înșelat! De vei avea răbdare să îmi ascuți povestea, vei afla cât de tare m-am înșelat.